

दंगीशरण गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

हेकुली, दाङ

गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष पिमा कुमारी वली खड्काद्वारा
आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तुत

राजस्व र व्ययको अनुमान
बजेट वक्तव्य

दंगीशरण गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हेकुली, दाङ

२०८३ असार १० गते

बजेट वक्तव्य – २०८३/०८४

दंगीशरण गाउँपालिकाको २१ औँ गाउँसभाका आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू, यस सम्मानित र गरिमामय सभामा उपस्थित सम्पूर्ण गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू तथा सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू ।

१) नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम यस दंगीशरण गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले यस सम्मानित सभामा आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउदा गौरवको अनुभूति गरेको छु ।

२) यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष गाउँपालिकाको मार्गदर्शक सिद्धान्तको रूपमा रहेको आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को समग्र नीति तथा कार्यक्रम, चालु सोह्रौँ आवधिक योजना, गाउँपालिकाको पाँच वर्षे आवधिक योजना, गाउँपालिकाले निर्माण गरेका विभिन्न रणनीति, प्रचलित ऐन कानून, मध्यमकालिन खर्च संरचना, दिगो विकासका लक्ष्य तथा गाउँसभाका सदस्य तथा सरोकारवालाबाट प्राप्त सुझावलाई दृष्टिगत गरी आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट निर्माण गरेको छु । यस बजेट कार्यान्वयनका हिसावले सरल एवं पारदर्शिता तथा सुशासन कायमका सन्दर्भमा अग्रणी दस्तावेज रूपमा रहनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु साथै बजेट निर्माणका सन्दर्भमा अतुलनिय योगदान पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण महानुभावज्यूहरू प्रति धन्यवाद एवं कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

३) यस अवसरमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि आफ्नो जीवन बलिदान गर्ने सम्पूर्ण महान शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । गएको भाद्र २३ र २४ गते भएको जेन जेड आन्दोलनबाट ज्यान गुमाउनुहुने महान व्यक्तित्वप्रति हार्दिक श्रद्धा सुमन अर्पण गर्दै मुलुकमा सुशासन स्थापनार्थ अहम भूमिका निवार्ह गर्नुहुने सम्पूर्ण जनसमुदायप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।

४) संघात्मक शासन व्यवस्था सहितको राज्यको पुनः संरचना पश्चात संविधानतः गठित स्थानीय सरकारले दोस्रो स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूको चौथो वर्षको कार्यकाल व्यतित गरिसकेको छ । स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन मार्फत निर्वाचित जनप्रतिनिधि मार्फत प्रस्तुत हुने आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को वार्षिक बजेट अन्तिम बजेट भएकाले यो बजेट निकै महत्वपूर्ण दस्तावेज भएको जानकारी गराउदछु । नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ मा रहेको स्थानीय तहको एकल अधिकार सुचि र अनुसूचि ९ मा रहेको साझा अधिकार सुचि भित्र रहेर स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को अधिनमा रहि संविधानको मर्म र भावना अनुरूप नेपाली जनताको दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई पुरा गर्न दंगीशरण गाउँपालिकाले सामाजिक, भौगोलिक, राजनितिक, आर्थिक,

न्यायिक र प्रशासनिक कार्यहरू प्रभावकारी तवरले संचालन गर्दै आएको कुरा सम्मानित गाउँसभा समक्ष जानकारी गराउन चाहान्छु ।

५) विकास र समृद्धि प्रति नागरिकको चाहानालाई संबोधन गर्ने एवं पछाडि परेका वर्ग, लिंग र समुदायलाई प्राथमिकता दिएर बजेट तर्जुमा गरेको जानकारी गराउदछु । हामिले शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, कृषि तथा पशु क्षेत्रको विकास, उद्यम प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास, विपद व्यवस्थापन, पर्यटन, सूचना तथा संचार, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, सामाजिक सुरक्षा, न्याय तथा मेलमिलाप साथै शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको उत्प्रेरणा तथा क्षमता अभिवृद्धिलाई प्राथमिकतामा राखि आवश्यक बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

६) राज्यको तीन खम्बे अर्थनीतिलाई आत्मसाथ गर्दै सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागिता मार्फत दंगीशरण गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रलाई सुदृढ बनाउन, स्रोत साधन आर्थिक विकासको प्रतिफलको न्यायोचित वितरण मार्फत समाजवादउन्मुख अर्थतन्त्रको माध्यमद्वारा हाम्रो प्रणः सम्मुनत दंगीशरण भन्ने नारालाई मूर्त रुप दिई समृद्ध दंगीशरण गाउँपालिका निर्माणका लागि आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तय गरेको छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

हामी चालु आ.व. २०८२।८३ को बजेट तथा कार्यक्रम लाई सफलता पूर्वक कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा प्रवेश गरेका छौं । बजेट कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण दंगीशरणबासी आमाबुवा दाजुभाई तथा दिदिबहिनी, कार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरू, गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू, तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूमा यस गरिमामय सभा मार्फत हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । दंगीशरण गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयनको अवस्था संक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

आ.व २०८२।८३ मा दंगीशरण गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी सहित संघ तथा प्रदेशबाट प्राप्त संशोधित रकम सहित कूल बजेट ४५ करोड ६६ लाख २३ हजार ९ सय रुपैया विनियोजन भएको थियो । जसमध्ये हाल सम्म ३८ करोड ३७ लाख ८९ हजार ८ सय ७७ रुपैया निकास भई सकेको छ भने ६ करोड ३१ लाख ३४ हजार २२ रुपैया निकास हुन बाँकी छ । आन्तरिक आम्दानी ७७ लाख ७३ हजार ४ सय र स्थानीय राजस्व

वाँडफाँड वापत रु ९० लाख ६० हजार प्रक्षेपण गरिएकोमा हाल सम्म ५२ लाख १७ हजार ९ सय ३४ रुपैया आन्तरिक स्रोत तर्फ र स्थानीय राजस्व वाँडफाँड तर्फ रु ३५ लाख ८२ हजार १७ रुपैया संकलन भएको छ। अझैपनि आन्तरिक आम्दानीको लक्ष्य भेटाउन नसकिएको व्यहोरा जानकारी गराउदछु। हाल सम्म संघीय सरकारबाट प्राप्त हुनुपर्ने समानिकरण अनुदान रकम रु ८१ लाख २२ हजार ५ सय रुपैया, नेपाल सरकार शशर्त अनुदान चालु तर्फ ६० हजार रुपैया, लुम्बिनी प्रदेश शशर्त अनुदान पुँजिगत तर्फ रु ५० लाख २ सय ५० रुपैया, लुम्बिनी प्रदेश समपुरक अनुदान पुँजिगत तर्फ रु ५० लाख २ सय ५० रुपैया, लुम्बिनी प्रदेश विशेष अनुदान रु १२ लाख ६० रुपैया, राजस्व वाँडफाँड संघिय सरकार तर्फ रु १ करोड ४० लाख ५८ हजार ६ सय ७ रुपैया र प्रदेश तर्फ रु २५ लाख ७९ हजार ६ सय ९२ रुपैया निकास हुन बाँकी रहेको सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउदछु।

चालु आर्थिक वर्षमा पुँजिगत तर्फ विनियोजित कुल बजेट रु १८ करोड ५ लाख ५४ हजार ९ सय ८ रुपैया मध्ये बाट हाल सम्म रु ४ करोड ३४ लाख ७७ हजार ७ सय ५५ रुपैया खर्च भएको छ। पुँजिगत योजनाको निर्माण कार्य समयमा सम्पन्न हुन नसक्दा योजनाको भुक्तानी अपेक्षित रूपमा बढ्न नसकेकाले पुँजिगत खर्च जम्मा २४.०८ प्रतिशत मात्रै भएको छ।

यस्तै चालु तर्फ विनियोजित कुल बजेट रु २७ करोड ६० लाख ६८ हजार ९ सय ९२ रुपैया मध्येबाट हाल सम्म रु २० करोड ८ लाख ६४ हजार ६ सय ७७ रुपैया अर्थात ७२.७५ प्रतिशत खर्च भएको सम्मानित सभामा जानकारी गराउदछु।

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म दंगीशरण गाउँपालिकाका स्थानीय बासिन्दाको चाहानालाई सम्बोधन गर्न र आर्थिक सामाजिक विकास हासिल गर्न देहायका मुख्य अवसरहरु उपलब्ध भएको जानकारी गराउदछु।

अवसर

- ❖ कुल क्षेत्रफल करिव ४२.५ प्रतिशत खेतीयोग्य जमिन रहेको हुँदा कृषी उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि र कृषी क्षेत्रको आधुनिकीकरण र व्यवसायिकरण गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ ।
- ❖ करिव ४९.७१ प्रतिशत भन्दा बढि वन क्षेत्र रहेकाले वन पैदावर सम्बन्धि उद्योगको प्रशस्त सम्भावना रहेको देखिन्छ ।
- ❖ गाउँ क्षेत्रको जनसंख्याको बनोट मिश्रित र समावेशी रहेको छ ।
- ❖ उद्यमशीलता र व्यवसायिकता बढ्दै जानुले रोजगारी सिर्जनामा समेत पर्याप्त सम्भावना रहेको छ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका एतिहासिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय स्थलको प्रवर्द्धन तथा प्रचार प्रसार मार्फत पर्यटनमा प्रचुर सम्भावना देखिन्छ । गाउँपालिकामा रहेका थारु समुदायको संस्कृतीलाई प्रवर्द्धन गर्न सके आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याउन सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको छ ।

आदरणीय अध्यक्ष महोदय,

अब म अर्थतन्त्र सँग सम्बन्धित प्रमुख चुनौतीहरु प्रस्तुत अनुमति चाहान्छु । दंगीशरण गाउँपालिकाको आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने सिलसिलामा देहायका चुनौतीहरु रहेको व्यहोरा जानकारी गराउदछु ।

चुनौती

- ❖ युवाहरुलाई कृषि पेशातर्फ आकर्षित गर्ने काम वर्तमान सामाजिक बनोट र कृषि शिक्षाको कमजोरीका कारण सरल नहुनु,
- ❖ स्थानीय स्तरमा रोजगारीका अवसर सिर्जना गरी युवा पलायन रोक्नु,
- ❖ सिमित स्रोत र साधनको प्रयोगबाट सबै खेतीयोग्य जमिनमा सिचाईको व्यवस्था तथा अन्य आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको निर्माण गर्न कठिन हुनु,
- ❖ मानव पूँजी निर्माणका लागि शिक्षा र स्वास्थ्यको गुणस्तर सुधार गर्नको साथै आर्थिक स्रोत र जनशक्ती उपलब्ध हुन नसक्नु,
- ❖ अन्धविश्वास, कुरिती तथा महिला हिंसाका घटनाहरुमा कमी ल्याई शान्ति सुरक्षा कायम राख्नु,

- ❖ वर्षेनी आईपर्ने विपदहरुसंग सामाना गर्दै धनजनको नोक्सानी हुनबाट बचाउनु र यी विपदहरुसंग सामाना गर्नको निमित्त उचित संयन्त्र निर्माण गर्नु,
- ❖ गाउँपालिकाले दिने सेवा तथा अन्य कार्यहरुलाई अझ सरल र सहज बनाई सरकारी सेवा जनमैत्री बनाउनु तथा विकासका आयोजनाहरु समयमानै सम्पन्न नहुने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्नु,
- ❖ अवैज्ञानिक तथा जथाभावी सडक विकासले वातावरणीय जोखिम बढ्दै जानु ।
- ❖ विकास निर्माणको काममा स्थानीय जनसहभागीतामा कमी, योजनाबद्ध वस्ती विकासको अभाव हुनु,

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

नेपाल सरकारले १५ औं योजनाको आधारपत्र मार्फत वि.स २१०० को लागि लिएको दीर्घकालीन सोच “समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली” र लुम्बिनी प्रदेश सरकारले लिएको दीर्घकालिन सोच “समृद्ध लुम्बिनी आत्मनिर्भर प्रदेश” रहेको छ । संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले लिएको दीर्घकालिन सोच तथा त्यसको मर्मलाई आत्मसाथ गर्दै दंगीशरण गाउँपालिकाले आफ्नो भौगोलिक अवस्थिति, आर्थिक एवं सामाजिक अवस्था, सांस्कृतिक विविधता, प्राकृतिक स्रोत तथा सम्पदा लगायत स्थानीयहरुको आशा अपेक्षालाई सम्बोधन हुने गरी दीर्घकालीन सोच तयार गरेको छ ।

“ शिक्षा स्वास्थ्य र समृद्धि- सम्पूर्ण दंगीशरणवासीको अभिव्यक्ति”

यहि दीर्घकालिन सोचका आधारमा आगामी आर्थिक वर्षको बजेट, बजेटका उद्देश्य, बजेटको प्राथमिकता, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको सम्मानित सभामा जानकारी गराउदछु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेटका उद्देश्यहरु:

- ❖ सामाजिक, आर्थिक, भौतिक पूर्वाधार विकास एवं सुशासन प्रवर्द्धन गरी “ हाम्रो प्रणः सम्मुन्त दंगीशरण भन्ने मूलनारालाई साकार पार्न योगदान गर्नु ।
- ❖ उपलब्ध साधन, स्रोत, अवसर र क्षमताको उच्चतम परिचालन गर्दै गाउँपालिका बासीको आवश्यकता परिपूर्ति गरी समृद्धि हासिल गर्नु ।
- ❖ पूर्वाधार सम्मुनतीको आधार- विकास जनताको अधिकार भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गरी विभिन्न क्षेत्रका पूर्वाधार विकासलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
- ❖ शिक्षा स्वास्थ्यलाई उच्च प्राथमिकता दिई आम नागरिकको सहज पहुँच वृद्धि गर्दै गुणस्तरीय सामाजिक विकास, सुरक्षा र न्याय प्रत्याभूत गर्नु,
- ❖ नागरिकहरूलाई उद्यमशीलता र व्यावसायिकता तर्फ आकर्षित गरी दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गर्नु ।
- ❖ सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा नागरिक पहुँच अभिवृद्धि गर्दै सेवा प्रवाहको सवलिकरण गरी सुशासन कायम गर्नु ।
- ❖ कृषि तथा पशु क्षेत्रमा यान्त्रिकीकरण र व्यवसायिकीकरणको माध्यमबाट उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै कृषि तथा पशु क्षेत्रको प्रवर्द्धन गर्नु ।
- ❖ रोजगारी सिर्जना र आय आर्जनका माध्यमबाट नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनु ।

बजेटका उद्देश्यहरू हासिल गर्न मैले देहाय अनुसार क्षेत्रगत र कार्यक्रमगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छुः

- ❖ सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह र मानव संशाधन विकास गर्ने,
- ❖ आर्थिक विकास तथा गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने,
- ❖ उद्यमशीलताको विकास, रोजगारी सिर्जना, जनताको जीवन स्तर वृद्धि र गरिवी न्युनीकरण गर्ने,
- ❖ कृषि विकासका लागी स्थानीय तथा रैथाने वाली प्रवर्द्धन गर्ने,
- ❖ स्थानीय सहभागिता जुट्ने, स्वयंसेवक परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने र लागत को अनुपातमा उचित प्रतिफल प्राप्त गर्ने,
- ❖ स्थानीय स्रोत साधन, श्रम, सीप र प्रविधिको उपयोगमा गर्ने,
- ❖ पर्यटन पूर्वाधारको विस्तार तथा सम्पूर्ण पर्यटन क्षेत्रको पुर्नउत्थान र प्रवर्द्धनका आयोजनाहरू संचालन गर्ने,

- ❖ शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र सरसफाईमा विशेष सुधार गर्ने,
- ❖ महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुर्याउने,
- ❖ दिगो विकास, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र विपद व्यवस्थापनमा योगदान पुर्याउने,
- ❖ भाषिक तथा साँस्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुर्याउने,
- ❖ आन्तरिक राजस्व वृद्धि र परिचालनमा योगदान पुर्याउने,
- ❖ समाजका सबै वर्ग, क्षेत्र र समुदायको अधिकतम सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,
- ❖ लैंगिक समानता, लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण र लक्षित वर्गको सशक्तिकरण गर्ने,
- ❖ संघ र प्रदेश सरकारसँग सौहार्दपूर्ण सम्बन्धको विकास तथा सहकारिता प्रवर्द्धन गर्ने,

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,
गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

अब म यस गाउँसभा मा आगामी आ.व. २०८३/०८४ मा हुने अनुमानित आयको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आगामी आ. व. २०८३/८४ का लागी संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने समानिकरण अनुदान ९ करोड ६० लाख, शशर्त अनुदान चालु तर्फ १४ करोड ९५ लाख, शशर्त अनुदान पुजिगत तर्फ ७८ लाख, विशेष अनुदान २ करोड, समपुरक अनुदान २ करोड ५८ लाख र राजस्व बाँडफाँड बापतको ९ करोड ७६ लाख ४३ हजार गरी कुल ३९ करोड ६७ लाख, ४३ हजार रुपैया बजेट प्राप्त भएको छ । यस्तै प्रदेश सरकारबाट समानिकरण अनुदान ६३ लाख ८५ हजार, सवारी साधन करबाट प्राप्त राजस्व बाँडफाँड रकम ८७ लाख २० हजार, समपुरक अनुदान ७५ लाख, शशर्त अनुदान चालु १० लाख, शशर्त अनुदान पुँजिगत १ करोड २० लाख, विशेष अनुदान २२ लाख गरी कुल ३ करोड ७८ लाख ५ हजार रुपैया अनुमानित बजेट प्राप्त भएको छ । यस्तै आ.व. २०८३/८४ मा गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी अल्या रकम सहित ३ करोड हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । संघिय सरकार बाट प्राप्त बजेट, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट र गाउँपालिकाको आन्तरीक आम्दानी गरी आ.व. २०८३/०८४ मा कुल जम्मा बजेट रु ४६ करोड ४५ लाख ४८ हजार रुपैया मात्र अनुमान गरिएको

व्यहोरा यस सम्मानित सभामा अवगत गराउन चाहन्छु । आ.व २०८२।०८३ को बजेट बाट खर्च हुन नसकेको रकम माथि उल्लेखित बजेट आकारमा समावेश गरिएको छैन । आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बचत हुन जाने नगद मौज्दात समेत यसै बजेटको अंश भैजाने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

कुल बजेट ४६ करोड ४५ लाख ४८ हजार रुपैया मध्ये चालु तर्फ २७ करोड ६८ लाख ६३ हजार अर्थात ६० प्रतिशत र पुँजिगत तर्फ १८ करोड ७६ लाख ८५ हजार अर्थात ४० प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- ❖ गाउँपालिकामा प्राप्त संघिय सरकारको राजश्व बाँडफाँडको रकम ९ करोड ७६ लाख ४३ हजार रुपैया मात्र, प्रदेश सरकार बाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँडको रकम ८७ लाख २० हजार गरी कुल जम्मा १० करोड ६३ लाख ६३ हजार रुपैया बाट गाउँपालिकाको कार्यालयको दैनिक प्रशासनिक खर्च, कर्मचारी तलब भत्ता, पदाधिकारी सेवा सुविधा, फर्निचर तथा फिक्चर्स, कार्यालय सामग्री तथा अन्य प्रशासनिक खर्च हुने गरी व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ❖ गाउँपालिकामा संघिय सरकारबाट शर्तित अनुदान बापत प्राप्त चालु खर्च १४ करोड ९५ लाख र पुँजिगत खर्च ७८ लाख संघबाट नै निर्धारित शर्तित प्रकृतिका कार्यक्रमका लागी खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ❖ संघिय सरकारबाट प्राप्त विशेष अनुदान बापतको रकमलाई दलित नमुना वस्ती विकास योजना दंगीशरण २ मा १ करोड र खर, खपटा, टायलको छानो विस्थापन योजनाका लागि रु १ करोड गरी कुल जम्मा २ करोड रुपैया विनियोजन गरेको छु भने प्रदेश सरकारबाट विशेष अनुदानकै रुपमा प्राप्त रकम रु २२ लाख लाई कम्पोष्ट तथा जैविक मल उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापनाका लागि क्रमागत रुपमा विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ प्रदेश सरकारबाट समपुरक अनुदानका रुपमा प्राप्त थपगाँउ-धरमपुर- लेटार सडक स्तरोन्नती आयोजना दंगीशरण ६ का लागि रु ७५ लाख रुपैयामा गाउँपालिकाबाट रु ७५ लाख रुपैया थप गरी कुल जम्मा रु १ करोड ५० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ संघीय सरकारबाट समपुरक अनुदानका रुपमा प्राप्त २ करोड ५८ लाख रुपैयामा गाउँपालिकाको अनुदान बाट रु १ करोड ७२ लाख रुपैया थप गरी गरी कुल जम्मा

रकम रु ४ करोड ३० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । बागर दलितवस्ती थपगाउँ सडक कालोपत्रे योजनाका लागि संघबाट कुल रकमको ६० प्रतिशत रकमबाट हुन आउने रु २ करोड ३ लाख र गाउँपालिकाबाट ४० प्रतिशत रकमले हुन आउने रकम रु १ करोड ३५ लाख ३३ हजार ३ सय ३३ रुपैया गरी कुल जम्मा रु ३ करोड ३८ लाख ३३ हजार ३ सय ३३ रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु । यस्तै रचपल बाँका मन्त्रीडाँडा बुट्टीपुर हुँदै बुटनीया सडक स्तरोन्नती दंगीशरण ७ का लागि संघ बाट रु ५५ लाख र गाउँपालिकाबाट ४० प्रतिशतले हुन आउने साझेदारी रकम रु ३६ लाख ६६ हजार ६ सय ६७ रुपैया गरी कुल जम्मा रु ९१ लाख ६६ हजार ६ सय ६७ रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- ❖ प्रदेश सरकार बाट शर्त अनुदान (पुँजिगत) का रूपमा प्राप्त हुने रकमलाई चिरेगार सिचाई कुलो दंगीशरण ६ दाड मा रु ८ लाख ५० हजार, छहरे खोला सडक स्तरोन्नती दंगीशरण १ दाडमा रु ८ लाख ५० हजार, डुवारा हुँदै मधरी चौधरी गाउँ जाने सिचाई कुलो दंगीशरण २ दाडमा रु ९ लाख, पुरानो वडा कार्यालय देखि गाईपालन हुँदै सलौरा जोड्ने सडक स्तरोन्नती योजना दंगीशरण ५ का लागि रु ८ लाख ५० हजार, बुटनीया तेल्य सिचाई कुलो दंगीशरण ७ दाडमा रु ८ लाख ५० हजार, मन्त्रीडाँडा सिचाई दंगीशरण ७ दाडमा रु ८ लाख ५० हजार, सिमठाना सिमठानी तटबन्ध दंगीशरण ७ दाडमा रु ८ लाख ५० हजार, जमरिया बटनी चखौरा डबरामा डिपबोर्डिङ सिचाई योजना दंगीशरण ३ दाडमा रु ३० लाख , रावतगाउँ परगनार स्यालो डिपबोर्डिङ दंगीशरण ३ मा रु ८ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । यस्तै सरिया मौरी स्यालो डिपबोर्डिङ दंगीशरण ४ मा दाडमा रु ८ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । शर्त अनुदानकै रूपमा परम्परागत पोशाक निर्माण तालिम थारु सांस्कृतिक केन्द्र दंगीशरण ३ चखौरा दाडमा रु १४ लाख रुपैया गरी कुल जम्मा रु १ करोड २० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु । यस्तै प्रदेश सरकारबाट प्राप्त शर्त अनुदान चालु तर्फ वाल विवाह न्यूनिकरणका सम्बन्धमा अभियान संचालनका लागि रु १० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ संघीय सरकारबाट प्राप्त शर्त अनुदान पुँजिगत तर्फ झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम तर्फ खडकपुर पोटली झोलुंगे पुलका लागि रु ५० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।

- ❖ संघ सरकारबाट निर्माण सम्पन्न भई हस्तान्तरण भएको १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल बागर संचालनका लागि प्राप्त रकम रु ८४ लाख ९० हजार रुपैया सोहि अस्पताल संचालन खर्चका लागि विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत उत्पादन र उद्यमशीलता मार्फत रोजगारी सिर्जना तथा न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूति, सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र पुनः एकीकरण सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालनका लागि स्थानीय तहको शत प्रतिशत साझेदारी हुने गरी संघ सरकारबाट रु १० लाख ४७ हजार र गाउँपालिकाको तर्फबाट १० लाख ४७ हजार गरी कुल जम्मा रु २० लाख ९४ हजार रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ राष्ट्रिय कृषी आधुनिकिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत संघ सरकारबाट प्राप्त आ.व २०८३/०८४ मा तरकारीको पकेट विकास कार्यक्रम संचालनका लागि रकम रु १२ लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ वडा कार्यालयका लागी सबै वडा तर्फ स्थानियको सहभागीतामा छनौट भई आएका योजना लाई प्राथमिकता दिने गरी रु ४ करोड ५५ लाख बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । जसमध्ये वडा नं १ देखि वडा नं ७ सम्म समान रकम रु ६५ लाखका दरले बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ मिलनचोक देखि वडा नं १ को कार्यालय जोड्ने बाटो स्तरोन्नती सहित कालोपत्रे योजना दंगीशरण १ मा रु ४० लाख, दमारगाउँ गोल्टाकुरी प्रहरी चौकी हुदै बखरिया वुर्केशाल सडकसम्म जोड्ने सडक स्तरोन्नती सहित कालोपत्रे योजना दंगीशरण २ मा रु ४० लाख, हेकुली चोक देखि रावतगाउँ हुदै चिरेगार सडक स्तरोन्नती सहित कालोपत्रे योजना दंगीशरण ३ मा रु ८० लाख, हेकुली चोकदेखि मौली वालुवा हुदै दामोदर सडकसम्म स्तरोन्नती सहित कालोपत्रे योजना दंगीशरण ४ मा रु ४० लाख, सुर्खेत रोड डाँडाचिस हुदै खलुवाचिस, लौवास्ता बाट खलुवाचिस हुदै सलौरा र वालापुर प्रहरी विट देखि सलौरा जाने बाटो स्तरोन्नती तथा कालोपत्रे योजना दंगीशरण ५ मा रु ८० लाख, बुटनीया विद्यालयदेखि दक्षिण हुदै पूर्वतिर रिडरोड सडक स्तरोन्नती सहित कालोपत्रे योजना दंगीशरण ७ मा रु ४० लाख रुपैया विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ दंगीशरण गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका विभिन्न विषयगत क्षेत्रको विकास निर्माणका योजना छनौट तथा कार्यान्वयन का लागी विषयगत समिति तर्फ ३ करोड ७० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । जसमध्ये सामाजिक विकास तर्फ २ करोड ५० लाख,

आर्थिक विकास तर्फ ८० लाख, सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ २५ लाख र वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति तर्फ रु १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- ❖ दंगीशरण २ मा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको कलम खोला पुलको आगामी आर्थिक वर्षमा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा कृषी तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशीलता विकास साझेदारी परियोजना संचालनका लागि सम्झौता बमोजिमको आवश्यक रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,

- ❖ म स्वस्थ – मेरो समुदाय स्वस्थ भन्ने अभियान सहित घरटोलमा स्वस्थ प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालनका लागि ४ लाख ६० हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु । साथै नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र संचालनका लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ दंगीशरण गाउँपालिका क्षेत्रलाई आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास तथा पर्यटकिय स्थलहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ स्वस्थ संस्थाको सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित र गुणस्तरिय बनाउन जनशक्ति क्षमता विकास र औषधी उपकरणको व्यवस्था लगाएतका कार्यका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ खेलकुद मानव स्वस्थका लागि महत्वपूर्ण कुरा हो । गाउँपालिकामा संचालन हुने गाउँपालिका अध्यक्ष कप तथा राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिताको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ गाउँपालिकाले लिएको नीति अनुरूप आगामी आर्थिक वर्षमा समेत छोरी सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने गरि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,
गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

- ❖ शिक्षक सेवा, लोक सेवा तयारीका लागि गाउँपालिका भित्रका विद्यार्थीहरूलाई आवश्यक तयारी कक्षा संचालन गर्ने गरी बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ जनताको चासो, गुनासो, आवश्यकता तथा समस्यालाई नजिकबाट महसुस गरी आवश्यक सम्बोधन गर्न जनता सँग अध्यक्ष तथा न्यायका लागि उपाध्यक्ष कार्यक्रम संचालनका लागि उचित बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ❖ शैक्षिक गुणस्तर एवं व्यवस्थापकीय पक्षमा सुधार गर्न विगत देखि नै गाउँपालिकाले शिक्षाको क्षेत्रमा थुप्रै प्रयास र कार्यहरू गर्दै आएको कुरा यहाँहरूसमक्ष स्मरण गराउन चाहन्छु । शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्नका लागि सामुदायिक विद्यालयमा शैक्षिक सुधार कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
- ❖ दंगीशरण गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक, आर्थिक तथा सामाजिक पक्षलाई पठनपाठन संग आवद्ध गर्नका लागि स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित भएर कक्षा १ देखि ३ सम्म पाठ्यपुस्तक निर्माण गरी विद्यालयमा वितरण गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ❖ गाउँपालिकामा कार्यरत शिक्षक कर्मचारीको क्षमता बृद्धी गरी शैक्षिक गुणस्तर बृद्धी गर्न शिक्षक कर्मचारीलाई विभिन्न तालिम संचालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ वर्षायाममा गाउँपालिका भित्रका विभिन्न सडक मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ गाउँपालिका र वडा कार्यालयको साझेदारी हुने गरी अधिकतम रु ५ लाख नबढ्ने गरी प्रत्येक वडा कार्यालय संग एउटा मात्र योजनामा साझेदारी गर्ने गरि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ❖ दंगीशरण गाउँपालिकाको गतिविधिलाई संचार क्षेत्रसंग जोड्नका लागि रेडियो, पत्रपत्रिका, अनलाईन संचार माध्यम संगको सहकार्यलाई अगाडि बढाउँदै संचारमैत्री पालिका निर्माणका लागि उचित प्रवन्ध मिलाउने व्यवस्था गरेको छु ।

- ❖ किसान सुचिकरण कार्यक्रम, बहु क्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम, गरिव संग विश्वक्षेत्र कार्यक्रम, लघु उद्यम विकास कार्यक्रम, सामाजिक सुरक्षा तथा पंजिकरण, साना सिचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका स्थायी कर्मचारीहरूलाई नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको बजेट बक्तव्यमा व्यवस्था भए बमोजिम हुने गरी तलव भत्ताको व्यवस्था मिलाएको छु । संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने शर्त अनुदानबाट तलव भत्ता खाने करार कर्मचारीहरूको हकमा कानुनले तोके बमोजिम हुने गरी व्यवस्था मिलाएको छु । गाउँपालिकाका अस्थायी करार कर्मचारीहरूको हकमा २०८३ श्रावण १ गतेदेखि लागु हुने गरी सबै सेवाका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूका लागि मात्र समान १,५००/- अक्षरूपी एक हजार पाँच सयका दरले वृद्धि हुने गरी बजेटको व्यवस्था गरेको छु । गाउँपालिकाको मावि अनुदान कक्षा ११/१२ का लागि शिक्षक व्यवस्थापन तर्फ आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका करार सेवाका कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गर्ने गरी प्रकृया अगाडि बढाईने व्यवस्था मिलाएको छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाध्यक्षज्यू,

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

यस बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरिएका प्रस्तावित चालु प्रशासनिक तथा कार्य संचालन खर्च र क्षेत्रगत सिमा अनुसार विनियोजित सम्पूर्ण चालु तथा पुर्जीगत आय व्ययको विस्तृत विवरण संलग्न अनुसूची अनुसार रहेको व्यहोरा यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।